

— **Deželna zveza za tujski promet in turistiko in centrala za domovinsko varstvo.** Dne 7. januarja t. l. je bilo v deželnem dvorcu obnavzočnosti glavnih odbornikov in zastopnikov raznih korporacij ustanovno zborovanje nove Deželne zveze za tujski promet in turistiko na Kranskem in centrale za domovinsko varstvo. Zborovanje otvori deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, ki v daljšem govoru najprej pozdravi zborovalce in se spominja s toplimi besedami zaslug mož, ki so vodili doslej gibanje za povzdigo tujškega prometa. Vse delo je doslej izvrševalo zasebno društvo, dočim se s podedenjem zveze vsa organizacija postavi na temelj javnega deželnega zavoda. Deželna zveza je urejena po načelih deželnega obrtno - pospeševalnega urada in njen razširjeni delokrog bo obsegal zlasti doslej precej zanemarejeno domovinsko varstvo, ki se bo odslej gojilo sistematično. Deželni predsednik ekselencen baron Schwarz izjavi v imenu dež. vlade, da bo deželna vlada stremljenja deželne zveze vsikdar podpirala. — Ministerialni podtajnik dr. Liszniewski pozdravi v imenu ministra za jav-

— Kranjski deželni zbor je sklican na torek 20. januarja in ostane skupaj do 17. februarja.

na dela zborovalce. K prvi točki dnevnega reda »Volitev predsedništva in odsekov« se oglasil dr. Krisper in predlaga, da se dr. Ivan Šusteršič, kateremu kot deželnemu glavarju že itak gre častno predsedstvo per aklamationem izvoli tudi prvim predsednikom nove organizacije. Predlog se sprejme per aklamationem. Deželni glavar dr. Ivan Šusteršič izjavi, da sprejme to mesto. Nato se izvrše volitve ostalih funkcionarjev glavnega odbora in sicer se po predlogu deželnega poslanca Ivana Pibra per aklamationem izvolijo: Za podpredsednika kanonik prof. dr. Gruden in dr. Praunseis, za blagajnika deželni knjigovodja Lindtner, revizorjema dr. Benedik in Ubald pl. Trnkoczy in kot člani ravnateljstva dr. Papež, dr. Gregorič, dr. Krisper in H. Lindtner. K drugi točki dnevnega reda: »Ustanovitev centralnega mesta za domovinsko varstvo« omenja deželni glavar dr. Šusteršič, da gre tu sicer za odsek glavnega odbora, a poslovanje tega odseka bo popolnoma samostojno, tako, da se mu lahko tudi na čelu postavi lasten častni predsednik. — Nato se po predlogu poslanca Ivana Pibra per aklamationem izvolijo v odbor prof. Grebenc, kanonik prof. dr. Gruden, državni in deželni poslanec prof. Jarc. — Po predlogu deželnega glavarja dr. Šusteršiča, se dalje soglasno izvolita in sicer kot predsednik temu odseku kanonik prof. dr. Gruden in kot posebni častni predsednik, član gosposke zbornice in graščak knez Hugo Werand Windischgrätz. K točki »Slučajnosti« povzame prvi besedo dr. Krisper, ki v daljšem govoru opisuje delovanje stare deželne zveze za tujski promet in označuje smeri, ki naj bi bile voljne novi deželni zvezi. Odbornik Avguštin Zajc v imenu gostilničarjev toplo pozdravi novo organizacijo, želeč, da bi zveza posvečala svojo pozornost tudi gostilničarstvu, osebno v letoviščih in da bi bila naklonjena tudi doslej nekoliko zanemarjeni Dolenjski, kjer naj bi kolikor mogoče pospeševala uresničenje železnice Novo Mesto - Brežice in sicer kar mogoče tudi storila za povzdigo Šmarjeških toplic. Končno še prosi za pospeševanje strokovnega lista, ki ga bo izdajala sedaj gostilničarska zveza. — Kanonik prof. dr. Gruden obširno in strokovno pojasnjuje pomen in važnost zgodovinskega varstva na polju domače obrti, domačih umetnin, glasbe, stavbarstva in drugih panog, umetnosti in pa važnost njih poživljenja. Končno se sklenejo provizorična navodila na prvo poslovanje organizacije. Ravnateljstvo zveze in odsek za domovinsko varstvo naj v teku 4 mesecev predložita akcijski program. Potem se skliče zopet glavni odbor, volijo nadaljnji odseki in izvolijo svetovalci, izvedenci in zapniki. Deželni glavar zaključuje ob pol 2. zborovanje z željo, da bi započeta akcija rodila obilo dobrih sadov.

— **Javen železničarski shod** bo v sredo, dne 14. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »Anžok« v Spodnji Šiški. Poročal bo o dnevnem redu: Kakšne konsekvence naj bi izvajali železničarji z oziroma na vedno poslabšanje njih ekonomičnih razmer, sodrug Kopač. Železničarji Dnevni red je ravno v sedanjem času veleaktualen in je torej dolžnost vseh, da se shoda udeležijo. — Sklicatelj.

— **Občni zbor »Prijatelj prirode«** bo v četrtek, dne 15. t. m. ob 8. zvečer v društvenem lokalu »gostilna Petrič«, Resljeva cesta 22, z običajnim dnevnim redom. Nanj opozarjamo posebno vse one, ki se zanimajo za turizmo in jih vabimo na poset. Obenem pa opozarjamo vse dosedanje člane na določbe pravil, po katerih se mora izstop iz društva pravčasno podružničnemu odboru naznaniti, ker bi v nasprotnem slučaju morali plačati naročnino za društveno glasilo »Der Naturfreund.« — Odbor.

— **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši temesečna dražba v mesecu novembru 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnina, srebrnina in dragulji) in v mesecu januarju 1913 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev in koles itd.) v četrtek, dne 15. t. m. od 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica 2.

— **Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske** od 28. decembra 1913 do 3. januarja 1914: Novorojencev je bilo 13, umrlo pa je 11 oseb, in sicer 7 domačinov in 4 tujci. Za vratice je umrla ena oseba, za jetiko ena, vsled mrtvo-uda ena. Za škariatico sta zboleli dve osebi.

— **Vodmat.** Ženski agitacijski odsek »Konsumnega društva za Ljubljano in okolico« je imel že svojo prvo sejo, kjer so navzoče čla-

nice sklenile kar najintenzivnejšo agitacijo za organizacijo konsumentov. Tako je prav! Delavstvo sebi — bodi parola. Vsi zavedni delavci pa se organizirajte v konsumnem društvu. Zgled naj nam bodo naši sodrugi po Nemškem in Angleškem. Tudi Trst nam nudi obilo dobrih zgledov v tem oziru. Na delo tedaj!

— **Predavanje in shod v Idriji.** V soboto, dne 10. t. m., ob 9. zvečer priredi društvo »Splošna mladinska zveza« v Idriji javno predavanje v pivarni pri »Črnem orlu« s sporedom »Pomen in potreba dramatike za delavsko ljudstvo.« V nedeljo, 11. t. m., pa se vrši ob 9. dopoldne v ravno istih prostorih javen rudarski shod z dnevnim redom: 1. Pomen ustavnosti za delavstvo in volitev v rudarsko združenje. 2. Slučajnosti. Poroča obakrat sodr. Etbin Kristan iz Ljubljane.

— **Občni zbor podružnice »Svobode«** za Rakek bo v nedeljo 11. januarja ob 3. popoldne v gostilni g. Matije Gabrenja na Rakeku z običajnim dnevnim redom. Sodrugi na Rakeku, agitirajte za obilno udeležbo!

— **Tržič.** Zalostne razmere vladajo pri nas. Delavci se premalo zavedajo svoje veljave in svojega delavskega stanu. Tovarnarji in podjetniki to tudi pošteno izrabljajo. Plače so nizke, delavnik dolg — o higijeničnih delavnicah ali delavskih stanovanjih ne smemo niti misliti, pa tudi ne mislimo. Organizacija je premajhna, preslaba. Sicer se dviga počasi — ali mesto da bi stale tu: Močna organizacija predilničarjev, čevljarjev, strojarjev in papirniških delavcev — delavcev in delavk je v našem kraju okroglo 1200 do 1300! — imamo šibke vplačevalnice in podružnice. Tudi politična organizacija delavske stranke je prešibka. Isto velja o organizaciji konsumentov, kjer bi bilo lahko nekaj sto članov — danes jih je 70 do 75! Tudi »Zarja« kot edini delavski list bi moral biti vse bolj doma v naših družinah nego je. Kakor vidite, obilo je dela za nas, delavce za tako delo pa takoj malo! — Drugače je tudi »po starem«. Klerikalni občinski odbor se veliko ne briga za resno delo. Niti cest nima v redu. V nedeljo je neko dekle na cesti tako padlo, da je hudo ranjena. Drasjo se otroci in odrasli dečki kar po najbolj obljubljenih ulicah in po glavnem trgu. Reda ni in ni! Splošno zabavljalo brez obč. odbor. Pri volitvah bo pa vse dobro. Res, žalostni časi.

— **Sp. Šiška.** Na naši pošti imajo preveč dela, pa premalo ljudi. Preden dobimo v Kofodvorski, Lepodvorski itd. ulicah kako pismo, ki je bilo prejšnji dan v Ljubljani poslano — je že poldan drugega dne. Prosil bi sl. pošto upravo, da pomnoži raznašalno osebje! Dve pismonoši za vso Šiško, je pač premalo! — Občinski odbor naj pa vzame v pretres ceste in pota. Sedaj je nevarno hoditi, tako je polzko. Ali ni nič peska nikjer, da bi se posulo?

— **Vosek sta kradla.** V sredo sta prinesla k nekemu tukajšnjemu trgovcu dva mlada fanti prodajati dve kepi voska, vrednega 68 K. Ker se je stvar zdela prodajalki sumljiva, ju je vprašala, kje da sta dobila vosek. Tega sta se prestrašila in odšla. Kmalu nato je o tatvini obveščena policija dognala, da sta prodajalca voska brata Maks in Gustav Bernik z Glinc, izmed katerih je bil eden zaposlen v Seemannovi tovarni na Glincih, kjer je vosek kradel. Enega je policija aretirala v Ljubljani, drugega pa zvečer na Viču.

— **Kako hudo se človek lahko spelle na led,** o tem se je moral nedavno prepričati nek londonski trgovec s podobami, ki je plačal za slo-vito sliko nekega starega slikarja okroglo mil-lion kron. Predstavljajmo si strmenje moža, ki je doma pri natačenem opazovanju spoznal, da je navidezno pristna slika ponarejena in le ne-znatne vrednosti. Seveda opravičljiva bi bila ta pomota, zakaj težko je pri starih umetnih iz-delkih razločevati pristno od nepristnega. — Kar pa je neopustno, je to, če gospodinja pri nakupu najvažnejših živil vzamejo ponarejeno blago namesto pristnega. Tako na primer je ne-mogoče, da bi se namesto pristne Kathreiner-jeve Kneippove sladne kave dobil manjvredni posnemek, če se pazi na to, da je na zavoju slika župnika Kneippa. Ti zakonito zavarovanji iz-virni zavoji ohranjajo vsebino čisto in snažno in jamčijo za pristnost Kathreinerjeve Kneip-pove sladne kave, ki je danes spriču svojega kavinega okusa, ki ga je dosegla s posebnim

pripravljalnim načinom, najprimernejši in naj-izdatnejši nadomestek za kavo. (Glej oglas na zadnji strani.)

— **Zaradi nepričakovanih zaprek** se je mo-ral danes spored v kinematografu »Ideal« po-polnoma izpremeniti. Uprizori se velekomična veseloigra v 2 delih »Tango mrzlica«, krasna slika, ki nam kaže, kako se je polastila vže vse-ga sveta mrzlica tege novega plesa. Dalje se predvaja drama v 2 dejanjih »Tihotapci iz Bel-vigne.« V spopolnitev so na sporedu še 4 druge velekomične slike. »Tango« se predvaja pri vseh predstavah!

Goriško.

— **Klerikalna »Gorica«** in tiskarski pomoč-niki. »Gorica« od srede 7. januarja prinaša dol-govezen članek, pod katerim je podpisano »Vodstvo Narodne tiskarne v Gorici«. Članek nesramno blati goriško tiskarsko delavstvo. Ka-toliško glasilo očita po vzorcu ljubljanskega »Slovenca« tiskarskim pomočnikom njihov »vi-soki« zaslužek. »Gorica« piše: »Mimogrede opomnimo, da so bili pred 17 leti najboljši črko-stavci v Gorici plačani s sedmimi goldinarji na teden in delovni čas je trajal 10 ur. Danes pa tudi najslabši tiskarski pomočnik ne sme vsto-piti v tiskarno izpod 29 K tedenske plače pri 8 in triletnem delu.« »Gorica« naj nam pove samo to, če je d a n e s tudi goldinar toliko vred-den, kakor je bil vreden pred 17 leti? Mezdno gibanje je danes tako nekaj vsakda-njega pri vseh stanovih, da bi res lahko tudi »Gorica« vedela za vzroke tega gibanja. Potem vpije, koliko da je plačevala stavcem goriška »Narodna tiskarna«. Stavci na roke so dobivali povprečno (ahaj!) po 36 K, stavci pri stroju po 49 K in strojniki po 41 K. Strašno! Prave ho-ratovske plače so dobivali ti ljudje, na so ven-dar le delavci. Naj no »Gorica« nekoliko računa kako briljantno lahko živi družina recimo z 49 K na teden ob sedanjih draginjah! In tiskarna je samo »plačevala«, stavci so pa lenarili. Le nekoliko več točnosti v izrazih! Potem seveda pogreva »Slovenčeve« laži o posredovalnici, katere smo pa v »Zarji« že tako temeljito za-vrnili, da bi bilo škoda prostora, če bi jih še enkrat. Dalje se jezi »Gorica«, da so tiskarski pomočniki socialni demokrati. To je pa že res višek nesramnosti, katere so zmogni tiskarski delavci! Morda postanejo po končanem gibanju klerikalci. Slednjič se jezi, ker je organizacija spravila nekega krumirja iz »Narodne tiskarne« na pravo pot in ker je organizacija tudi valei-cem pojasnila pravi položaj vsega gibanja in ti ne prihajajo več v tiskarno. »Gorica« je pa le-hko prepričana, da si bodo tiskarji, pa ne samo goriški, dobro zapomnili njeno podlo pisavo. Klerikalci, pa naj bodo v Ljubljani ali v Gorici, kažejo povsod enako »ljubezen« do delavstva.

Trst.

— **Ljudje, ki so mislili, da se šalimo,** ka-dar smo dejali, da se v Narodnem domu vzgaja krumirstvo, so se zdaj prepričali, da smo imeli prav. Ljudje, ki so mislili, da se šalimo, kadar smo pravili, da zna »Edinost« pobrati tudi kužka na cesti in ga postaviti za svojega ured-nika, so sedaj spoznali, da imamo prav. Člo-vek, ki je po družinskih napadalu vodstvo »Edino-sti« in vso tržaško narodno gospodo, ki ga je »Edinost« krtačila v svojih predalčkih, ki je pi-sal proti krumirstvu in po gostilnah in kavarnah uganjal komedije, je postal svoj čas urednik »Edinosti« in šel tako daleč, da krumirji za šibo, ki ga je tepla Morello (Rastignac), ta najboljši italijanski politični žurnalist, je delal svoj čas bišemu gospodarju Rimske »Tribune«, ki je list prodal: »Vaš kos papirja prodate lahko ko-mur hočete. Naših peres in naših duš ne boste prodajali. Svojo dušo prodaja samo oni, ki nima več rešpeka do sebe, oni, ki je pripravljen celo krumiriti proti svojim tovarišem.« Pri tržaški »Edinosti« so pa ljudje, ki prodajajo svojo dušo za fižolovo ceno in za judežve groše vrše krumirstvo proti stavcem. Ampak šiba, ki jo dotičnik sedaj poljublja, ga bo še tepla in sicer takoj, ko bo v pljanosti izvršil kako neumnost. Kdo bo v bodoče občeval s krumirjem? Pošten človek pač ne. Kako grozno smrdi iz Narodnega doma. Kako mora biti poniževalno za umetnika igralca, da mu piše kritiko krumir, kako tesno

mora biti čitatelju, da čita list, kjer pišejo članke in gledališke kritike krumirji, trgovci svoje pameti in svoje duše. Stranka, ki je or-ganizirala krumirstvo, ki je učila slovenske de-lavce krumiriti, je ponižala do tega blata tudi svoje urednike. Ona je dosledna in mora biti. Kdor se začneja pogrezati v blato, ne neha, do-klér ga blato ne pokrije.

— **Krumirji Ekar, Brozovič in Meljavec** se v »Edinosti« perejo drugače. Doslej so se bra-nili z domačimi lažmi, ker pa to ne kaže, so vzeli v roke daljnogled in stikali po vsem sve-tu po »junakihi«, da bi jim pomagali iz gnoja. Citirajo D'Albo s Španskega, šli so na Češko po »Union«, ki išče »vzorov« po Ameriki, vleče na dan pumpe in premogovnike, navaja inžen-irije in iovi muhe po najljubših zračnih sferah. No, »Edinost« je z »Unionom« za el a slabo. Če soglasja z njegovo notico, kompromitira vodstvo podjetja, ki sili urednike na k r u m i r s t v o, ker drugače izgube kruh. S tem vlečejo pri nas do-ma v šmir i glednega rodila državne in deželne poslanca dr. Gregorina, ki v kolikor toliko sprejema in odkazuje urednikom. S tako notico mu menda niso ustregli. Zlasti hočejo ka-kor kamela skozi šivankino uho, neglede na to, da vpletajo v spor vodstvo podjetja, ki je tudi politično vodstvo. In tudi temu ni ustrezno s tem. Vprašanja, kdo je krumir in kdo ne, naj je ne rešujejo, ker so s svojimi praškimi kolegi vred za take pojme še v veliki nejasnosti. Do-ma gotovo ne najdejo takega položaja, ker so drugi uredniki precej različni od kakega Ekar-ja. Da izhajajo »Zarja«, »Dan«, »Slovenski Na-rod«, »Učiteljski Tovariši«, »Sava«, »Slovenski Ilustrovani Tednik« in še drugi slovenski listi, katerih ne stavijo uredniki, tega »Edinost« ne poroča; tudi ni še povedala, da so tiskarne teh listov priznale in podpisale delavcem novi ta-rifi; o tem je slepa in gluha. Škoda iskati liste po Češkem in po Ameriki; vzamejo naj v roke svojega uzonega kolego »Independente«, ki iz-haja doma in naj prevedejo njegove nanade — pa bo držalo. Tudi »duševno« delo (a la Ekar!) za javnost je gnjlo, bogve kaj se postane, če »Edinost« propade. V nedeljo je pel hozana, v pondeljek je pisal skrajno liberalno, v torek je napadal politiko v Trstu, v sredo je pisal zanjio itd., kakor zahteva služba. Bliznjio pot za infor-macije kakor »Union« v Pragi in ta v Ameriki najde pri Spazzalu, ki tiska »Edinost«; dva ko-raka do strojev, pa bo »informiran«, kakor želi. Blizje ima tudi do Cimadorija, do delodajalske zveze in če ni dovolj, do tiskarskega gremija na Dunaju. Te naj vpraša, potem bo lahko »pi-sal« »duševno« delo »Edinosti«, in bo lahko »informiral« svoje zveste čitatelje, dokler se dajo voditi na vrvi. Trikrat na teden bo »E-di-nost« izhajala in vsakikrat bo svoje čitatelje za-enkrat nafarbala s tremi stranmi oglasov in s »točnimi« poročili o tiskarskem gibanju. Trije manjejci se zbirajo vsako jutro: Ekar, Bro-zovič in Meljavec. Hodijo kakor kristjani pod Neronom v katacombe. Skrbno so zamašili vse luknjice, da jih ni videti, zaprli so vse vhode, da bi jih kdo ne zasačil in oprezno hodijo na delo, gledajoč okrog, da ne prileti odkod kaka pest. Z okna doli iztikajo po poštnem trgu, da bi ujeli kakega voluhna in ga naznanili kakor osumljenca gotovim oblastim. A motijo se. V Spazzalovo tiskarno so odnesli kos tiskarne »Edinosti« in tudi on se poti z enako vncmo za rešitev slovenske narodne stvari na ogroženi slovenski zemlji. Ko se list tiska, tedaj pride v tiskarno »Edinosti« in se z vso previdnostjo zaklene na vseh straneh. Generalni štab ga že željno pričakuje. Brozovič stopi k stroju in dela kakor vlagalka. Pozno v noči prihajajo ven od stranskih vhodov in se razidejo... kakor sen-ce. Naj še zabeležimo, da kot hlapec tiskarne funkcionira glavni strojevodja električnega mo-torja v »Nar. domu« Zelezničnik.

Državni zbor.

Dunaj, 9. januarja.

Danes so češki agrarci in radikalci neko-liko presenetili zbornico z obstrukcijskimi po-izkusi, z glasovanjem po imenih in z dolgimi go-vori. Kmalu pa se je izkazalo, da ima ta ob-strukcija pravzaprav le demonstrativen pomei in da je naperjena predvsem proti češkemu po-ljedelskemu ministru, katerega bi češki agrarci radi zamenjali z drugim.

Sela.

Po otvoritvi seje predstavlja ministrski predsednik sekcijskega šefa M o r a w s k e g a

Za resnico.

Roman.

Spisal Jožef Laichter
(Dalle)

Pomolčal je trenutek, nato pa nadaljeval: »Eno vem neovržno, Kačerovsky. Tiste de-monstracije, mazanje cesarskih orlov in vse po-dobno — to je bila res blamaža. Na tak način se poganjati za nekim boljšim svetom se mi da-nes zdi kar komično in jaz sam bi se z vso od-ločnostjo uprl, ako bi hoteli kaj takega ponav-ljati. Toda saj pravzaprav ni bilo to glavna stvar, pravzaprav smo se lotili nizkih, malen-kostnih stvari — — —

»Samo da iz malenkosti nastajajo velike stvari«, je ugovarjal Kačerovsky. »A vi ste ho-teli tudi fanatizirati in s pomočjo fanatiziranih mas — — — Sedaj pa si priznavate prav, da mora človek sam v sebi premagati vse, prebo-levati in s polnim prepričanjem se oprijeti ne-kega nazora. Vedno fanatizirati, to se pravi, komu drugemu oktrojirati svoje lastno mne-nje — — —

»Meni še za to ne gre več«, mu je prekinil Ivan besedo. »V tem sem že dolgo na lasnem in nič podobnega danes ne bi priporočal. Ne, Kačerovsky, nič podobnega — — — saj od tod iz-virja baš moja razdvojenost, ker vidim, da se ne dá vse na mal zblomiti in obrniti na drugo stran. Če pa se moja notranost časih razburi, če me sili, lotiti se nasilja — — — je to že bolj priu-

mojemu prepričanju. Hladno prepričanje in ne samo hladno prepričanje me odvrača, temveč še nekaj drugega. Ali misli se ne morem izne-biti, da bi gospodarsko blagostanje odstranilo mnogo zla s sveta. To si vedno mislim, da bi se ljudje npravnostno in duševno povznesli, ko bi ne bilo vseh teh materialnih neenakosti. In ko bi torej mi doma se mogli materialno bolje ure-diti — — — verujete, v tem oziru je bila Sou-marjeva misel gotovo pravilna in dobra!«

»Ali mislite«, je odgovoril Kačerovsky, »da se morejo ljudje gospodarski, materialno bolje urediti, dokler ne postanejo drugačni v notra-njosti? Čemu hočete torej prerajati ženske in z njimi narod? I ko bi nam država padla v na-ročje, bode vse isto, dokler ljudje ne spoznajo sebe. Taki-le Mikyška«, je pristavil, »če ga po-stavite k veslu, bo sam ravnal vse po svoji me-todi. Soumar zopet po svoji. Mrázek, Ondrá-ček, vi in vsak izmed nas po svoji. In zato ni druge pomoči, nego vrniti se tla, odkjer je v resnici mogoče izhod, vrniti se k sebi samemu, v svojo notranjost. Dokler se ne vrnemo vsi, ne bo rešitve.«

Ivan ni odgovoril. Povesil je glavo.

»Spominjate se«, je vprašal Kačerovsky nato, »kako v Bratih Karamazovih bolni dečko pravi svoji materi: »Življenje je raj in vsi mi smo v raju, samo da tega nočemo priznavati. Ko bi pa hoteli priznati, bi nastal precej lu-traj na celem svetu.« Ali se spominjate? Zares vse je odvisno od tega, da človek samega sebe spozna. To ste preje povedali čisto prav.«

»Da, Kačerovsky«, je odgovoril Ivan, »jaz to razumevam, vse to spoznavam — — — a vendar — — —

»Ne, tega še niste spoznali. Brž ko je člo-vek kaj spoznal, se na mah okrog vas vse ne-kako razjasni — — — in dobljeno je.«

Ivan se je željno ozrl na Kačerovskega. Z radostjo je uprl pogled na izraz njegovega ob-ličja in v njegove oči, katere so se malo raz-vnele. Nekaj časa je molčal in zamišljeno zrl pred se. Nato je dejal:

»Da, zavidam, zavidam vas, Kačerovsky. Tako rad bi vse že v sebi poravnal, dosegel neko notranjo enoto in se trdno oprl nekam! Vem, da ne bo druge pomoči, nego spustiti se popolnoma na to pot, ali — — —

Vzdihnil je in ni precej dokončal. Šele po-zneje je pristavil:

»To pa vem, da z Mikyško in s temi ljudmi ne bom hodil več. Mikyška ne razume, da sem se izpremenil. A i Soumar se je izpremenil in tega ne razumem zopet jaz. Kako je z ostalimi, ne vem. Toda sedaj pripravljajo shod. Bomo videli, kako in kaj!«

In ko se je vrnil domov, je poiskal v Do-stojevskem in čital: »Življenje je raj in mi vsi smo v raju, samo da tega nočemo priznavati.«

— In čital je i dalje: »Človeku zadošča en sam dan, da spozna vso srečo.«

»En sam dan?« si je ponavljal zamišljeno.

»Kdaj napoči torej meni ta dan?«

XVIII.

Težko je pričakoval projektiranega shoda napredniške stranke. Pričakoval zato, ker je v njem začeljal dozorevati namen, da spravi neke stvari na pretrés, da javno poda neke račune, da javno popravi in prekliče neke važne stvari. Pripravljal se je, ne da bi bil komu kaj omenjal, in sam v sebi še ni bil popolnoma od-ločen. Toliko je vedel za gotovo, da stoji na pragu novega življenja in da ne more iti po stari cesti, katero je hodil doslej in braniti načel, ka-tera je zagovarjal doslej. Kaj in kako bo v bo-dočnosti, doslej še ni vedel gotovo, dasi je o tem mnogo premišljal.

Toda preden se je vršil shod, se je zgodilo neka zelo važnega za njegovo življenje.

Koncem listopada je k njemu prišel Kače-rovsky posebno dobre volje. Izvlekel je iz žepa velik zavitek z rokopisom. Dejal je:

»To je jako interesanten prispevek! Škoda, da ga nisva pogledala precej včera! Gotovo bi vas bilo zanimalo.«

Obrisal si je potne naočnike in ko je Ivan preobračal pole rokopisa, je odložil zinnik in dejal:

»Zanimiva ženska, ki je to pisala.«

»To je pisala ženska?« je vzkliknil Ivan.

»Da«, je odgovoril Kačerovsky in vzel iz žepa pismo ter je podal Ivanu.

»Kdo je?« je vprašal Ivan.

Kačerovsky je skomizgnil z rameni. »Či-tatelj«

kot vodjo gališkega ministrstva. Posl. dr. D'Amato: Prijetno menda ni sedeti na Dlugoszevemu mestu!

Med došlimi spisi je dopis gosposke zbornice, ki naznanja njene sklepe o osebnih dohodkih. Predsedstvo gosposke zbornice prosi, naj se poslanska zbornica izjavi zaradi števila odposlancev na **skupno konferenco**; ker je leta 1879 in 1892 na tako konferenco vsaka zbornica odposlala po devet članov, predlaga gosposka zbornica tudi za sedaj tako število.

Klofač predlaga, naj se odstavi prvo čitanje proračunskega provizorija z dnevnega reda, pa naj se voli komisija, ki jo predlaga gosposka zbornica. Seje naj se ustavi, dokler ne pride poročilo skupne komisije.

Stanek predlaga o tem predlogu

glasovanje po imenih.

Predsednik vpraša za podporo tega predloga; ker ga podpira 53 poslancev, se glasuje po imenih. Klofačev predlog se potem odkloni z 216 glasovi proti 62.

Nato sledi dnevni red: Prvo čitanje

proračunskega provizorija.

Češka agrarna Rychtera in Slaviček govorita na dolgo in široko z očitnim obstrukcionističnim namenom.

Debatu se s tem zaključuje. Za generalna govornika sta izvoljena Olešnický (za) in Nemec (proti).

Nemec (češ. soc.):

Prišel je trenotek, ko bi se morala zbornica izvoljenih poslancev spomniti na svoje pravice in se postaviti na noge, da zavrne predrznost gosposke zbornice. Ta trenotek pa prihajajo češki agrarci in radikali s svojo obstrukcijo in hočejo, da se prenese neustavno stanje, ki ga imamo na Češkem, tudi na državo. Tako si jemljejo češki obstrukcionisti zadnjo tribino, ki je ostala Čehom, da bi na njej branili svoje pravice. To je politika bankrotstva.

Olešnický ponavlja svoj stari govor o rusinskih zahtevah.

Proračunski provizorij se odkazuje proračunskemu odseku.

Na predlog dr. Grossa se voli 26 članov za

skupno konferenco z gosposko zbornico.

Izmed socialističnih demokratov so izvoljeni dr. Diamand, dr. Renner, Seitz in dr. Šmeral.

Berchtold in Sternberg.

Dr. Šmeral vprašuje predsednika, če mu je znano, da je imel grof Sternberg pred kratkim na Dunaju neko predavanje, na katerem je kritiziral državni zbor in med drugim dejal: Če se enemu izmed teh 516 možakov obrnejo žepi, se večinoma ne najde nobena denarica v njih, ki bi bila pošteno zaslužena.

Na tem predavanju sta bila dva cesarjeva adjutanta, vsa vojaška pisarna prestolonaslednikova, mnogo članov gosposke zbornice, visoki generali, na čelu pa minister grof Berchtold. Te javne osebe so pri omenjenem stavku demonstrativno aplavdirale. Javno mnenje smatra to za izraz sistematičnih intrig, ki se poljavljajo proti ljudski zbornici, odkar je uveljavljena splošna in enaka volilna pravica. Grof Sternberg je znan zaradi njegovih napadov na cesarja in generale; tem težje je razumeti udeležbo javnih oseb pri njegovem predavanju.

Predsednik odgovarja, da si bo dal predložiti vsebino Sternbergovega predavanja in bi potem eventualno ukrenil, kar je potrebno.

Prihodnja seja se naznanja pismeno.

Zadnje vesti.

ODSEK ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE.

Dunaj, 9. Na današnji seji odseka za socialno zavarovanje je bila razprava o poročilu pododseka. Minister za notranje zadeve Helldorfer je naznanil, da je rešil pododsek vprašanje o prehodnih določilih za Galicijo in Bukovino. Izjavila, da bo vlada vse storila za pospešitev dela v odseku. Odsek je nato prešel takoj v podrobno razpravo. Paragraf prvi o panogah zavarovanja sprejme odsek po vladini predlogi. Pri tem izjavi zastopnik vlade, da bo po uzakonitvi socialnega zavarovanja predložila vlada za osebe pri mornariških podjetjih in za one pri morskem ribištvi takoj potrebne dopolnilne zakone. Prihodnji teden bo imel odsek vsak dan seje.

SKUPNA KONFERENCA.

Dunaj, 10. Skupna komisija, ki bo štela 52 članov, se snide najbrže v ponedeljek ob pol 4.

popoldne. Za predsednika delegatov poslanske zbornice bo izvoljen dr. Urban. Snoči je imelo vseh 26 članov poslanske zbornice sejo, ki pa je bila zaupna.

PRORAČUNSKI ODSEK.

Dunaj, 10. Proračunski odsek ima sejo v ponedeljek ob 3. popoldne. To je koncesija, ki so jo dobili češki agrarci, da so ustavili obstrukcijo. Pogajajo se pa še nadalje z ministrskim predsednikom.

KATASTROFA V TOVARNI ZA FILME.

Dunaj, 9. Eksplozija v tovarni za filme na Mariahilferstrasse je zahtevala četrto žrtv. Snoči je umrla težko ranjena kontoristka, danes popoldne pa zavarovalni uradnik Nemec. Za ostale ranjene upajo, da jih rešijo. Proti ravnatelju tovarne Bironu je vpeljana sodnijska preiskava; obdolžen je, da je proti predpisom rabil bencin in celuloid skupaj ter da je dovolil v čistilnici filmov hraniti bencin v steklenici.

DEMONSTRACIJE BUDIMPEŠTANSKEGA DELAVSTVA.

Budimpešta, 10. Socialno demokratična stranka je izdala letak, s katerim pozivlja delavstvo na demonstracijo za torek, ko se snide ogrski parlament.

NORČAVI PRESTOLONASLEDNIK.

Berlin, 10. Nemški prestolonaslednik, ki je bil 16. decembra 1913 prestavljen od huzarskega polka v Odanskem, se je poslovil od tega polka s polkovnim poveljem, ki kaže vse znake norosti. Med drugim je tudi dejal: »Prokleto težko mi je in srce mi hoče skoraj počiti, če pomislim, da ne bom več Vam na čelu jezdi skozi življenje. Svojo mladost pokopujem danes. Če pokliče nekoč kralj in kadar zatrobijo signal: Marš! tedaj mislite na onega, čigar najsrčnejša želja je bila vedno, da bi doživel trenotek največje vojaške sreče ob Vaši strani.«

TURKI IN ALBANIJA.

Carigrad, 10. Turško časopisje izjavlja, da nima Turčija nič opraviti z zadnjimi dogodki v Albaniji. »Jeune Turc« pravi: »Albanci so v prvi vrsti krivi naše nesreče. Mi se ne maramo vmešavati v njih zadeve. Absurdno je misliti, da bi se mož kakor Izet paša, ki je bil sam član turške vlade, upiral sklepom Evrope.« -- »Turquie« pravi: Ko se je širila ideja, da se pozove kakšen mohamedanski princ n. pr. Abdul Medžid na albanski tron, se ni Turčija nič ogrevala za ta načrt.

USTANOVITEV LIBERALNE STRANKE NA BOLGARSKEM.

Sofija, 10. Bivši minister Genadijev je izjavil, da se bodo strnile vse tri stranke, ki so sedaj na krmlju, v veliko liberalno stranko.

BOLGARSKI ARHIMANDRIT UMORJEN.

Sofija, 10. V gorovju Dibra so našli truplo bolgarskega arhimandrita Sofronija, ki je bil superior v samostanu svete Device. Pogrežali so ga že dva meseca. Tudi duhovnika Teofana iz istega samostana so našli še z dvema drugima Bolgaroma mrtve.

V BLAZNOSTI.

Pariz, 9. Neki brezposelni sluga po imenu Arrouis je danes pred palačo Elysée (kjer stane predsednik republike) preneval povsem nezmislne reči. Policijski agenti so ga pozvali, naj bo miren. Nenadoma je potegnil revolver in oddal štiri strele, ni pa nikogar zadel. Nato je zbežal, policisti pa za njim. Na nekem dvorišču so ga že skoro prišli, tedaj pa si je bliskoma prerezal trebuh s sabljo, ki jo je imel pri sebi. Odpeljali so ga smrtno poškodovanega v bolnišnico.

STAVKA V JUŽNI AFRIKI.

London, 9. Nezadovoljnost železničarjev v Južni Afriki je povzročila odpuščanje osebja, katero opravljale podjetje s tem, da baje ni dela. Železniški minister Burton je pred sklepom o splošni stavki izdal izjavo, da je skrajne prometa neizogibno, da pa je bilo le 70 evropskih delavcev odpuščenih. Nasprotno trdijo delavski voditelji, da je 497 delavcev dobilo odpoved. Na afriških železnicah je zaposlenih približno 35.000 belih in skoraj toliko črnih delavcev.

Pretorija, 9. Danes popoldne je mogel oditi en sam vlak iz tukajšnje postaje, ker so razun treh vsi mašinisti stopili v stavko. Tudi sprevodniki stavkajo.

Kapstadt, 9. Železniški obrat med Pretorijo in Klerksdormom je ustavljen.

Umetnost in književnost.

Slovensko gledališče. »Oj ti tisti!« je naslov burke, ki se uprizori v nedeljo dne 11. t. m. v deželnem gledališču zvečer ob pol 8. Burka se odlikuje poleg svežega humora z izredno duhovitostjo in zato jo je dunajsko dvorno gledališče sprejelo na svoj stalni repertoar. Igra je izvrstno naštudirana in bo nudila posetnikom nedeljske predstave izreden užitek. -- Popoldne ob 3. istega dne pa se ponovi burka »Navihanci«, ki je že pri prvi predstavi izborna zabavala občinstvo pri skoraj razprodanem gledališču. -- Opozarjamo torej še enkrat na nedeljski predstavi, ki bosta nudili obiskovalcem teh dveh predstav obilo smeha in zabave.

DEŽELNA ORGANIZACIJA JUGOSLOVANSKE SOC. DEM. STRANKE V GORICI

sklicuje

zaupen sestanek

vseh sodrugov iz Gorice in okolice, ki bo v nedeljo, dne 11. januarja 1914

ob 10. dopoldne v dvorani »Delavskega doma« v Gorici, ulica Treh Kraljev, šte. 16, s sledečim

dnevnim redom:

1. Poročila.
2. Naša politična organizacija.
3. Raznoterosti.

Ker je ta sestanek zelo važen za nadaljnji razvoj naše politične organizacije na Goriškem, je dolžnost vsakega sodruga, da se udeleži tega zborovanja.

Deželna organizacija jugoslovanske socialno demokratične stranke v Gorici.

Op. Zborovanje se vrši na podlagi § 2 zborovalnega zakona.

Odgovorni urednik Etbin Kristan.

Izdaja in zalaga založba »Zarja«.

Tiska »Liteljska tiskarna« v Ljubljani.

Dr. Benj. Ipavic

strokovni zdravnik za ženske bolezni

Ljubljana
poleg magistrata
zopet ordinira.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasna

Bluze krila, kostume, nočne halje, perilo, plašče, kožuho-vino in vse močno blago.

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških obleke h in krstni opravi.

Solidna trdika.

Izolite naročiti vzorce!

Barhanta, flanela, modnega blaga, opreme, platna, damasta, kanfasa i t. d. same novosti, ki jih franko razpošilja svetovnoznana razpošiljalna trdika

V. I. Havliček & brat
Podebrad, Češko.

Tudi razpošiljamo 1 zavoje 40 m ostankov poletnega in zimskega perilnega blaga sortirano, široko 1 do 8 m za samo 18 kron franko po povzetju.

Priročnostni nakup!

Zelo poceni!

Izjava.

Podpisani Farn Bartl obžalujem, da se je priobčil brez moje vednosti v dnevniku »Zarja« z dne 18. avgusta 1913 pod naslovom »Narodne strokovne organizacije« članek, katerega vsebina je žaljiva za gosp. Vekoslava Mrak, tajnika NDO. v Trstu. Dotična žaljenja obžalujem in preključem.

Ljubljana, 2. prosinca 1914.

Fran Bartl.

Kavarna Stari trg št. 39
celo noč odprta

„LEON“

Gostilna
Flortjanska ulica šte. 6.
Prístna vina. Domača kuhinja.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg alvega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80K; belega 4 K; belega puha- stega 5-10 K; velenega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; puha alvega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prsul puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stano- vitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 8 K, 8-50 K, 4 K. Pernice, 200 cm dolga, 140 cm šir. 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. -- Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice šte. 758, Češko.

Ali hočete ostati zdravi?

Potem se morate ogibati pijšč, ki razdražijo živce. Pred vsem znate kave! Ide- mo nado- mestilo kave, ki je pravi zrnati kavi po okusu enako, ne da bi zdravju škodljive snovi vse- bovalo, je

„Roggkaffol“

„Roggkaffol“ je poceni, zdravju prikladen in se zelo prileže. -- En 5 kg paket franko po pov- zetju K 4-30. -- Mesto ničvrednih dodatkov pridenemo v resnici praktične stvari za vsako gospodinjino! -- „Roggkaffol“ Lebensmittel- werke Trautenaubt Ad. 10. -- Dobro vpečljani zastopniki se iščejo.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborni vpliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Dobi se tudi v vsih prodajalnah konsum- nega društva za Ljubljano in okolico.

Odlikovan v Parizu z zlato kolajno in čas. križcem.

Odlikovan v Parizu z zlato kolajno in čas. križcem.

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Tržiču

(Gorenjsko)

(najmodernejše podjetje monarhiije)

Varstvena znamka

Otvoril sem lastno prodajalno

LJUBLJANA

na drobno Breg 20 na debelo

v Coizovi hiši.

Kdor še ne pozna Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, kupi naj si je zdaj en zavoј in naj jo poskusi.

Za izdelovanje te, že 23 let priljubljene in priznane najboljše kavine pijače je bila zgrajena nova velika tvornica. Z najmodernejšimi stroji in najboljšo napravo se je slovito Kathreinerjevo postopanje za izdelovanje „pristnega Kathreinerja“ že nadalje izboljšalo.

Če je bila Kathreinerjeva že vedno od naibolišega naiboliše, tedaj prekaša v dovršeni sličnosti okusa zrnate kave sedaj sama sebe.

Aromatična, izdatna, krepka, pri tem zdrava in poceni: Je Kathreinerjeva.

Po trdem delu — razvedrilo je zabavno in poučno čtivo.

Delavci, naročite si „Slovenski Ilustrovani Tednik!“

Delavke, naročite si „Slovenski Ilustrovani Tednik!“

Mnogo užitka, zabave in pouka vam nudi Slov. Ilustr. Tednik.

Ivan Jax in sin Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

in stroje za pletenje
(Strickmaschinen)
za rodbino in obrt.
Pisalni stroji Adler.
Vozna kolesa.

Ceniki se dobe zastoj in franko.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

J. Pogačnik
mizarstvo.

Ljubljana, Marije Terizija c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter je- Zaloga otomanov, di-
dilnih sob v različnih : vanov, žimnic :
: najnovejših slogih. : in otroških vozičkov.

Spalnica v amerikanskem orehu
350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, en
umivalnik z marmornasto ploščo in ogledalom.

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 88.

Centrala: TRST.

Telefon št. 100

mednarodna spedijska, spedijska in zavarovanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatic“ delniške družbe v Trstu brzo-vozne proge Trst-Benetke inobratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripicovich & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Zmerno cene. — Točna postrežba.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

BALKAN